

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

Taiteen edistämiskeskus pitää kannatettavana erityisesti viranomaisen sisäisen asiakirjan tarkempaa määrittelyä ja henkilötietojen luovuttamiseen liittyvään sääntelyn selkeyttämistä. Tarpeellinen on myös uusi lainkohta kohtuuttomista tietopyynnöistä.

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Ei lausuttavaa.

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Ei lausuttavaa.

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

Taiteen edistämiskeskuksella ei ole hallussaan kysymyksessä tarkoitettuja tietoja eikä erityistä lausuttavaa turvallisuusvaikutuksista.

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaatione näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

Ei lausuttavaa.

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

Huolimatta siitä, että työryhmän tehtävänantoon ei liittynyt salassapitoperusteiden systemaattista sisällöllistä arviointia, Taiteen edistämiskeskus esittää tieteellistä toimintaa koskevan lainkohdan (ehdotuksessa 28 §:n 21) -kohta) täydentämistä pikimmiten siten, että lainkohtaan sisällytettäisiin myös taiteellinen toiminta. Tällainen sisällöllinen täydennys on erittäin tarpeellinen ja Taiteen edistämiskeskuksen tehtävien kannalta olennainen.

Taiteen edistämiskeskus toimii valtionapuviranomaisena ja käsittelee vuosittain noin 15 000 taiteelliseen toimintaan liittyvää apuraha- ja avustushakemusta. Taiteelliseen toimintaan liittyvät valtionavustushakemukset sisältävät esimerkiksi suunnitelmia ja muunlaista taiteellista aineistoa, joka on suoraan verrattavissa tieteellisiin aineistoihin, joita nykyisin voimassa olevan julkisuuslain esitöiden mukaisesti on suojattava kaupallisten etujen vuoksi. Voimassa olevan lainkohdan yksityiskohtaisten perustelujen mukaan esimerkiksi ”tutkimussuunnitelma voi sisältää sellaista tietotaitoa, jota voidaan ottaa oikeudettomasti käyttöön ja jonka julkisuus voi siten haitata tutkijan toimintaa ja hänen tieteellisen työnsä edistymistä ja vaikeuttaa hänen ammatillista toimintaansa”. Tämä sama koskee täysimääräisesti myös taiteilijaa ja taiteelliseen toimintaan liittyviä suunnitelmia, luonnoksia ja valmisteilla olevia teoksia, minkä vuoksi lainkohdan täydentäminen koskemaan myös taiteellista toimintaa olisi perusteltua.

Samoin perusteluissa todetaan, että "[v]altio antaa useiden eri organisaatioiden kautta avustusta niin tieteelliseen tutkimukseen kuin teknologiseen kehittämistyöhönkin, mikä on lisännyt tällaisten asiakirjojen yleisyyttä viranomaisissa." Myös tämä koskee vuonna 2013 perustettua Taiteen edistämiskeskusta, jonka kautta valtionavustusta saa noin 3000 tahoa vuosittain. Taiteen edistämiskeskuksen toiminta vertautuu taiteen osalta esimerkiksi Suomen Akatemian toimintaan tieteen osalta. Hakemuksiin liittyvien tietopyyntöjen määrä on lisääntynyt, ja asian yksiselitteinen määrittely selkeyttäisi nykyistä tilannetta.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella Taiteen edistämiskeskus esittää, että ehdotuksen mukainen 28 §:n 21) -kohta kuuluisi seuraavasti ("sitaattimerkeillä SUURAAKKOSIN lisäykset"):

21) tiedot, jotka koskevat opinnäytetyön tai tieteellisen tutkimuksen "TAIKKA TAITEELLISEN TOIMINNAN SUUNNITELMAA" tai perusaineistoa sekä tiedot teknologisesta tai muusta kehittämistyöstä tai niiden arvioinnista, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen ei aiheuta opinnäytetyön, tutkimuksen, "TAITEELLISEN TOIMINNAN" tai kehittämistyön suorittamiselle taikka niiden hyödyntämiselle tai sen asianmukaiselle arvioinnille tai tutkijalle taikka tutkimuksen tai kehittämistyön toimeksiantajalle haittaa

Muiden lukujen osalta Taiteen edistämiskeskuksella ei ole lausuttavaa.

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Terho Henri
Taiteen edistämiskeskus